

Wspólnie działamy na rzecz Europy **zielonej**, **konkurencyjnej** i **sprzyjającej integracji społecznej**.

Układy zbiorowe pracy na świecie

Austria układami zbiorowymi stoi

W Austrii prawie wszyscy pracownicy objęci są układami zbiorowymi pracy. Zdaniem eksperta Komisji Krajowej Sławomira Adamczyka ta korzystna sytuacja związana jest ze specyfiką prowadzenia negocjacji w tym kraju, gdzie partnerami negocjacyjnymi związków zawodowych na poziomie centralnym/sektorowym po stronie pracodawców są izby gospodarcze, do których przynależność jest obowiązkowa.

– Ponieważ układy zbiorowe mają zastosowanie do wszystkich pracowników, powoduje to prawie automatycznie, że ponad 800 różnego rodzaju układów zbiorowych reguluje stosunki zatrudnienia dla prawie wszystkich pracowników w austriackiej gospodarce. Są to układy typu branżowego, przy czym mogą być uzupełniane na poziomie poszczególnych przedsiębiorstw przez umowy podpisywane przez pracodawcę z radami zakładowymi, pod warunkiem jednak, że te nie naruszają korzystnych dla pracowników zapisów umów wyższego rzędu – mówi Adamczyk, który podaje przykład układu regulującego w 2023 r. wzrost płac dla 15 tysięcy pracowników prywatnych zakładów uzdrowiskowych i rehabilitacyjnych. Przewiduje się w nim podwyżkę wynagrodzeń, premii oraz dodatków za pracę w nocy i w święta w granicach 8–9 procent.

Klasycznym układem taryfowym zawierającym na okres 12 miesięcy jest ten podpisany w czerwcu 2023 r. dla pracowników przemysłu odzieżowego i pralni przemysłowych. Zawiera on gwarancje podniesienia branżowej płacy minimalnej o 10,5 procent, płacy średniej – o 10 procent, wynagrodzenia dla stażystów także o 10 procent oraz zbliżony wzrost wszelkiego rodzaju bonusów premii i dodatku urlopowego.



KRÓTKO

„S” zadowolona z płacy minimalnej na 2024

Rada Ministrów 14 września przyjęła rozporządzenie w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2024 r. – od 1 stycznia płaca minimalna wzrośnie do 4242 zł, a minimalna stawka godzinowa wyniesie 27,70 zł. Od 1 lipca minimalna płaca wyniesie 4300 zł, a stawka godzinowa 28,10 zł. – Kwota, którą usłyszeliśmy, jest dla nas zadowalająca – powiedział rzecznik „Solidarności” Marek Lewandowski. Jak dodał, ten poziom płacy minimalnej w pierwszym kroku trochę się różni od tego, co postulowaliśmy, ale generalnie jest tak, jak chcieliśmy i ta kwota płacy minimalnej nas zadowala. Zapowiedział jednocześnie, że związek nadal będzie prowadził rozmowy, by osiągnąć minimum 20 proc. podwyżki na rok 2024 dla całej sfery finansów publicznych. – Nie może dojść do sytuacji gdzie, po takim wzroście płacy, ponad połowa budżetówki będzie zarabiała płacę minimalną – zaznaczył. – Te podwyżki w budżetówce są również niezbędne i ten 20-procentowy wzrost to jest postulat, którego domaga się Solidarność – podkreślił Lewandowski.

Pracują na czarno

O niemal jedną czwartą wzrósł odsetek pracodawców, którzy nielegalnie zatrudniają pracowników. Tak wynika ze sprawozdania Państwowej Inspekcji Pracy za 2022 r. W ubiegłym roku inspektorzy przeprowadzili prawie 60 tysięcy kontroli. Wynika w z nich, że aż o 40 proc. z roku na rok wzrosła liczba uchybień, jeśli chodzi o niezawarcie umowy o pracę lub niepotwierdzenie jej warunków w terminie. Ogólna liczba nielegalnie pracujących rok do roku zwiększyła się o ponad 70 proc., podczas gdy liczba skontrolowanych osób o 50 procent.

Do 30 września

Zgodnie z przepisami Kodeksu pracy pracodawca powinien udzielić pracownikowi urlopu wypoczynkowego w tym roku kalendarzowym, w którym uzyskał on do niego prawo. Jeśli się to nie uda, to dopuszczalne jest udzielenie niewykorzystanego w danym roku urlopu najpóźniej do końca września następnego roku (art. 168 KP). Termin ten jest dochowany, gdy pracownik rozpoczął urlop przed upływem 30 września danego roku kalendarzowego. Obowiązek ten nie dotyczy jedynie czterech dni urlopu na żądanie pracownika.

Norwegowie wspierają pokój na świecie

Alfred Nobel nie powierzył przyznawania Pokojowej Nagrody Nobla swoim rodakom – Szwedom – ale wybrał grupę wskazywaną przez norweski parlament. Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki, chemii, fizjologii (lub medycyny) czy literatury przyznają szwedzkie gremia naukowców, natomiast o tym do kogo trafi Pokojowa Nagroda Nobla decyduje Norweski Komitet Noblowski, którego pięciu członków jest wyznaczanych przez Storting – norweski parlament.

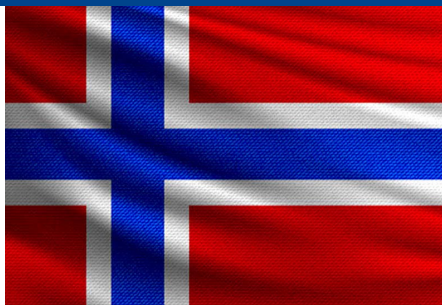
„Zaangażowanie się w działalność pokojową i pojednawczą stanowi kluczowy element norweskiej polityki zagranicznej. Norwegia podejmuje aktywne wysiłki na rzecz identyfikowania trwałych rozwiązań politycznych wojen i konfliktów, zachęcając skonfliktowane strony do prowadzenia dialogu oraz wspierając je w poszukiwaniu innych sposobów ich rozwiązania” – czytamy na stronie norweskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Norweski model pokojowej mediacji polega nie na sile, ale na budowaniu wzajemnego zaufania. Dobre postrzeganie tego skandynawskiego państwa jako mediatora w konfliktach ma swoje źródła między innymi w fakcie braku przeszłości kolonialnej, a więc braku obciążeń historycznych.

Norwegia budzi zaufanie i nie jest podejrzewana o nieuczciwe motywacje. Inną charakterystyczną cechą norweskiego modelu prowadzenia mediacji jest oparcie na kooperacji między państwem a sektorem NGO. Nie bez znaczenia jest też „charakter narodowy” Norwegów. Z jednej strony pewna powściągliwość i niepoddawanie się emocjom, z drugiej zaś empatia.

To bogate, ale stosunkowo małe pod względem populacji państwo, nie szczędzi także finansów na przedsięwzięcia pokojowe. W 2008 roku ogólna wartość norweskiej pomocy dla zagranicy dotyczyła 110 krajów i wyniosła prawie 4 miliardy dolarów (1% PKB), z czego 140 milionów trafiło na cele związane z umacnianiem pokoju i mediacjami międzynarodowymi.

Norwegia pełniła rolę mediatora w negocjacjach, które doprowadziły do zawarcia w 2016 roku porozumienia pokojowego z Rewolucyjnymi Siłami Zbrojnymi Kolumbii. To skandynawskie państwo jest również oficjalnym mediatorem w procesach pokojowych z kolumbijską, partyzacką grupą ELN, oraz z filipińskim ruchem komunistycznym NDFP.



Zapraszamy na szkolenia

„Dialog społeczny kluczem do rozwoju – II edycja”

Czym są relacje, konflikty i spory w miejscu pracy? Na czym polega rozstrzygnięcie sporów zbiorowych w duchu dialogu społecznego – odpowiedzi na te pytania dostaną uczestnicy szkoleń realizowanych w ramach drugiej edycji projektu „Dialog społeczny kluczem do rozwoju”.

- Czas trwania – 24 godziny – 3 dni
- Trener – Maria Kościńska
- Ostatni wolny termin: 18–20 października.

Szkolenie odbywać się będzie w Gdańsku, ul. Wały Piastowskie 24, budynek „Solidarności”, I piętro do końca korytarza za drzwiami – sala balkonowa w godz. od 9–15.

Zapisy przyjmuje Krystyna Leszczyńska, k.leszczynska@solidarnosc.gda.pl, tel. 502 443 086.

O dialogu społecznym w Radiu Gdańsk

Od czerwca w Radiu Gdańsk emitowane są audycje poświęcone proble-

Radio Gdańsk

matyce BHP i dialogowi społecznemu, przygotowywane przy współpracy dziennikarzy z Działu Informacji i Promocji Regionu Gdańskiego „S”. Audycje powstają w ramach projektów realizowanych przez Region Gdański NSZZ „Solidarność” i finansowanych przez Norwegię poprzez Fundusze Norweskie 2014–2021. Są one emitowane w każdy poniedziałek o godzinie 14.10. Do tej pory wyemitowane zostały następujące audycje poświęcone dialogowi społecznemu:

1. Czym jest Karta nauczyciela?
2. Jak objąć 80 proc. pracowników planem rokowań zbiorowych? Rozmowa ze Sławomirem Adamczykiem
3. Czym jest społeczna odpowiedzialność biznesu? Wyjaśnia przewodniczący „Solidarności” Polpharmy
4. Porozumienia sierpniowe i ich kontekst obecnie. Rozmowa z dr. hab. Łukaszem Pisarczykiem
5. Dialog społeczny w Mostostalu Chojnice. „Współpraca jest lepsza niż konkurencja”
6. Czy dialog społeczny sprawdził się w czasie pandemii?



Newsletter projektu „Dialog społeczny kluczem do rozwoju”, II edycja
m.kuzma@solidarnosc.gda.pl
<https://solidarnosc.gda.pl/dialogspoleczny2/>
<http://facebook.com/dialog.kluczem.rozwoju>
<https://www.instagram.com/dialogkluczemrozwoju>

Projekt otrzymał dofinansowanie z Norwegii poprzez Fundusze Norweskie 2014-2021, w ramach programu „Godna praca to bezpieczna praca”